

Oled sa **GEENIUS**, **RIKAS** või **PRO**? [Vali sobiv tellimus siit.](#)

EESTI LOODUS

Suuremad torud pole lahendus: uus keskkonnaprojekt katsetab nutikaid sademeveelahendusi

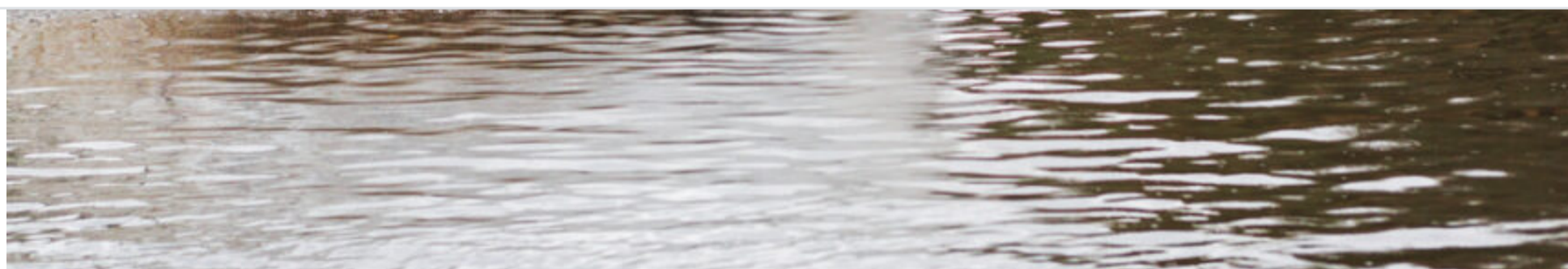

Keskkonnaministeerium ja KIK

30. aug. 2022 kell 09:09

[Geenius](#) [Auto](#) [Digi](#) [DigiPRO](#) [Diktor](#) [Kodu](#) [Lemmik](#) [Mood](#) [Raha](#) [Rikas](#) [Rohe](#) [Tervis](#) [Äri](#)

LIFE UrbanStorm käigus arendati säästlikke ja kliimamuutustele vastupidavaid linna sademeveesüsteeme. Nüüd astutakse veel üks samm edasi. Foto: Shutterstock

Erinevate teadlaste sõnul esitavad aina tugevnevad ja sagedevad vihmahood meie linnakeskkondadele tõsise väljakutse, kus olemasolevatest sademeveesüsteemidest enam ei piisa. Siiski ei tule töötavaid lahendusi kaugelt otsida: Viimsi vald soovib viimastel aastatel katsetatud innovatsiooni veelgi rohkem edasi viia, alustamaks sügisel LIFE programmist positiivse rahastusotsuse saanud projektiga LIFE LATESTadapt.

Tugevate vihmahoogude eest pole tulevikus pääsu

Ent miks on just sademeveelahendused Viimsi jaoks niivõrd tähtsal kohal? “Esiteks seepärast, et Viimsis on üleüldine hoiak ja soov katsetada uusi lahendusi – see ei ole nii vaid sademevee valdkonnaga, vaid kehtib ka tänavavalgustuse ja kõige muu puhul. Näiteks oleme tänavapilti toonud nn targad foorid ja ülekäigurajad, et vaadata, kuidas keskkonnasäästlikud ja nutikad lahendused päriselt toimivad ja elanike liiklemist igapäevaselt mugavamaks muudavad,” rääkis Viimsi Vallavalitsuse arendusosakonna projektijuht Tanel Mätlik.

Nii saigi 2018. aastal alguse projekt LIFE UrbanStorm, mille käigus arendati säästlikke ja kliimamuutustele vastupidavaid linna sademeveesüsteeme. Siiski ei sündinud projekt nn tühja koha pealt, vaid konkreetse põhjuse mõjul. “Kui 2016. aastal koostati valla sademevee arengukava, toodi välja fakt, et kliimamuutuste tõttu sagedeb

paduvihmade arv ja mahasadava vihmavee maht, mistõttu ei suuda olemasolevad sademeveesüsteemid seda vastu võtta. Kuna torusid ei saa igavesti suuremate vastu välja vahetada, hakkasimegi otsima alternatiive,” selgitas ta.

Nii pööras vald pilgu tulevikku ning tänaseks hakkab projekt, mille käigus arendati säästlikke ja kliimamuutustele vastupidavaid linna sademeveesüsteeme, edukalt lõpule jõudma. “Enne polnud Viimsis looduspõhiseid sademeelahendusi üldse katsetatud - see oli esimene projekt selles valdkonnas ning kindlasti õppisime selle projekti eel ja käigus väga palju,” kinnitas ta.

Projekti tegevuste käigus valmis Viimsi vallas kaks demoala, millest üks asub Viimsi mõisapargis ja teine Randvere tee ääres asuvas parklas. Just nende alade abil sai katsetada erinevaid tehnilisi lahendusi ning veenduda, kas n-ö paberi peal töötavad süsteemid ka päriselt vajadustele vastavad.

Projekti kirjutamiseks kulus kaks kuud

Et kõige paremad ideed sünnivad just praktika käigus ning soov hästitoimivaid ideid ellu viia püsis endiselt kõrge, hakati Mätliku sõnul uue projekti peale mõtlema juba möödunud sügisel. “Tundsime, et tahame astuda veel mõne sammu edasi ning kuna täpselt sel hetkel oli käimas uus LIFE programmi taotlusvoor, hakkasime kiiresti ettevalmistusi tegema,” rääkis ta.

Planeerimise käigus selgus aga peagi, et sarnaseid eesmärke teenivale projektile soovitakse rahastust saada nii Eestist kui ka Lätist - seetõttu otsustati mõelda suurelt ja minna üheskoos edasi. “Otsustasime teiste partneritega koostööd teha ja teha üheskoos ühe suuremahulise projekti taotluse, millest oleks kõigile osapooltele kasu.”

Projekti kirjutamisega alustati mullu septembris ning tegutseda tuli kiiresti, kuna tähtaeg polnud enam mägede taga. “Kaks kuud oli väga intensiivne projekti kirjutamise aeg, kuid õnneks saime partneritest moodustada väikese tiimi, kes taotlust kirjutama asusid. Siinkohal rõhutan, et projekti kirjutamine on ennekõike meeskonnatöö ning erinevate osapoolte sisend seetõttu väga vajalik,” sõnas ta.

Juba oktoobris alustaval LIFE LATESTadapt projektil on piiriüleselt 16 osapoolt: kui projekti juhtpartneriks on Viimsi Vallavalitsus, siis lisaks osalevad partneritena Eestist Haapsalu linn, Rakvere linn, Võru linn, Narva linn, Tallinna Tehnikaülikool, MTÜ Balti Keskkonnafoorum (Eesti) ja Nordic Botanical OÜ ning Lätist Riia linn, Valmiera omavalitsus, Cesise linn, Läti Regionaalarengu ja Keskkonnaministeerium, MTÜ Balti Keskkonnafoorum (Läti), Riia Tehnikaülikool, Läti Keskkonnauuringute Keskus ja MTÜ Baltic Coasts.

Kõikidel partneritel on erinevad eesmärgid sademevee käitlemise kombineeritud lahendustes, mille tulemustest saadud teadmisi on võimalik kasutada hilisemalt paljudel omavalitsustel. Projekti tegevusi viiakse läbi käesoleva aasta oktoobrist 2027. aastani teise pooleni ning selle kogueelarve on 5 144 488,30 eurot.

Looduslikud sademeveelahendused vajavad teadmisi

Ehkki alustav projekt keskendub samuti linnade kliimakindluse parandamisele, seatakse uue projekti puhul fookus ka rohetaristu temaatikale. “Kas ja kuidas võiksid linnade detailplaneeringud võtta arvesse rohetaristu võimalusi ning kuidas neid planeeringutesse integreerida - see on kindlasti üks olulistest teemadest,” märkis ta ning lisas, et see valdkond on rohkem fookuses just Läti partneritel.

Samuti on loodud eraldi töopakett haljastuslahendustele, mis võiksid olla säästlikud kui ka sobida uute sademeveelahendustega paikadesse. “Kindlasti ei sobi kõik taimed looduslike sademeveelahenduste haljastuseks, see nõuab uuringuid ja arendustööd,” lisas ta.

Kui LIFE UrbanStorm projekti raames arendati sademete e-monitooringu lahendust, mille eesmärgiks oli seirata süsteemides näiteks sademevee koguseid ja voolukiirust, siis LIFE LATESTadapt keskendub rohkem just kaugjuhtimislahendusele. “Sooviksime vaadata, milliseid tarkasid kaugjuhtimislahendusi võiksime edaspidi kasutada nii Viimsis kui ka teistes omavalitsustes.”

Teema kogub Eestis alles hoogu

Alustav projekt puudutab ka teisi Eesti omavalitsusi: näiteks soovitakse üleujutustest tingitud probleeme lahendada ka Haapsalu linnas. “Kuna tormide ajal ohustavad üleujutused Haapsalu rannaäärseid maju, tegeleb projekt ka merelise üleujutuse probleemi lahendamisega. Teistes omavalitsustes keskendutakse pigem sademeveest tingitud üleujutustele,” näitlikustas ta.

Et pea iga suurema projektiga käib kaasas ka teavitustöö elluviimine, keskendub LIFE LATESTadap veelgi suuremale sihtrühmale: plaan on viia teadmised nii lasteaia- kui koolilasteni ja kohalike elanikeni. “Soovime jagada nõuandeid ja õpetussõnu, kuidas saaksid kohalikud elanikud ise sademevett koguda ja taaskasutada. Igaüks saab kliimakindluse nimel midagi ära teha.”

Ent milline näeb Viimsi vald välja 2027. aastaks, kui projekt läbi saab? “Viimsi süda ehk Randvere tee on selleks hetkeks muutunud kaasaegseks, keskkonnasõbralikuks ja nutikaks alaks: seal on looduspõhine sademeveelahendus, mis aitab lisaks vee ärajuhtimisele seda ka näiteks kastmise või haljastamise eesmärgil taaskasutada. Ent kindlasti on LIFE programmi alade kõrvale selleks ajaks tekkinud ka palju muid põnevaid alasid,” avas Mätlik kaarte.

Tanel Mätlik ennustab, et projektis osalevad viis omavalitsust ei jää Eestis kindlasti viimasteks, kes uute lahenduste peale mõtlevad ning neid lähitulevikus ellu viivad. “Ma olen kindel, et Eesti siseriiklike taotlusvoorude kaudu hakkab neid kohti juurde tulema. Järgneva viie aasta jooksul võime kindlasti teema eskaleerumist näha,” sõnas projektijuht lõpetuseks.

Uued taotlusvoorud avanevad ka KIKis

Ka Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) avab uuel rahastusperioodil erinevate toetuste jaoks taotlusvoorud, mis aitavad leevendada või ennetada üleujutusohete ning luua kombineeritud sademeveesüsteeme. Selleks tasub KIKi kanalitel silm peal hoida.

Lisaks on rahastuse ootel [Euroopa Majanduspiirkonna \(EMP\) taotlused](#). Looduspõhiseid lahendusi sai KIKist taotlema tulla ja seda võimalust kasutas 18 omavalitsust. Millised projektid positiivse rahastusotsuse saavad, selgub juba täpsemalt septembrikuus.

Artikli kirjutamist on rahastatud projektist “LIFE programmist teadlikkuse suurendamine ja projektitaotluste kvaliteedi parandamine 2”, mida rahastab Euroopa Liidu liikmesriikide keskkonnaprojektide kaasrahastamise programm LIFE.

Märksõnad: [euroopa liit](#), [keskkonnaministeerium](#), [kik](#), [life programm](#), [rahastamine](#)

SAMAL TEEMAL

Keskkond avaldab mõju: üliharuldane ebapärlikarp on Eestis väljasuremisohus

Hispaania haiglas viidi läbi edukas rohepööre, tänu millele säästetakse nii energiat kui raha

Hoonete jahutamine muutub hädavajalikuks. Ent kas see peab olema keskkonnakahjulik?

[f](#) Jaga Facebookis

[✉](#) Saada e-kirjaga

[t](#) Jaga Twitteris

[in](#) Jaga LinkedInis

[💬](#) Kommenteeri

Loed AwaRaEst LIFE blogi, kus tutvustame, mida LIFE programmi projektide abil Eesti looduse ja keskkonna heaks tehtud on ning mida plaanime tulevikus ellu viia.

[Vaata kõiki artikleid](#)

TTÜ professor: Riik ei peaks elektri tootmisel välistama põlevkivi

METSAMAJANDUS

Aasta parim metsamajandaja on Andrus Niit Valgamaalt

UUDIS

Bussifirma: Kasutusele tuleks võtta CO2 jalajälje kalkulaator

Saadet toetab Eesti Pandipakend

Kuula: Müüdimurdjate eri: kas sorteerimine on jäätmevedajate petuskeem, mis sunnib tarbijat nende eest ise tööd tegema?

LOODUSNÄHTUSED

Pühapäeval on oodata palavat suveilma

Päästeamet manitseb muinastulede ööl ohutult lõkkeid põletama

VIIMATI LISATUD

Suuremad torud pole lahendus: uus keskkonnaprojekt katsetab nutikaid sademeveelahendusi

30. august 2022 kell 09:09

Kuula: Müüdimurdjate eri: kas sorteerimine on jäätmevedajate petuskeem, mis sunnib tarbijat nende eest ise tööd tegema?

30. august 2022 kell 09:02

TTÜ professor: Riik ei peaks elektri tootmisel välistama põlevkivi

29. august 2022 kell 19:00

Bussifirma: Kasutusele tuleks võtta CO2 jalajälje kalkulaator

29. august 2022 kell 12:16

Aasta parim metsamajandaja on Andrus Niit Valgamaalt

28. august 2022 kell 10:32

Pühapäeval on oodata palavat suveilma

27. august 2022 kell 18:52

[Korter](#)[Maja](#)[Majaosa](#)[Suvila](#)[Uusarendus](#)[Maa](#)[Äripind](#)[Garaaž](#)

Uued korterid:

Tallinnas

Tartus

Pärnus

Üürikorterid:

Tallinnas

Tartus

Äripinnad:

Tallinnas

Maja | Müük

Nõmme tee 4

Uusküla, Jõelähtme vald, Harju maakond

475 000 €

Korter | Müük

Oja tn 71

Pärnu linn, Pärnu linn, Pärnu maakond

175 000 €

Maja | Müük

Mesilase tee 3

Saha küla, Jõelähtme vald, Harju maakond

359 000 €

Maja | Müük

Tuisu tee 1

Üksnurme küla, Saku vald, Harju maakond

465 000 €

SISUTURUNDUS

SISUTURUNDUS

Tallinna külje all avatakse kauaoodatud moodne kogukonnakeskus

SISUTURUNDUS

Kuidas sülearvutiga töötades oma produktiivsust tõsta?

SISUTURUNDUS

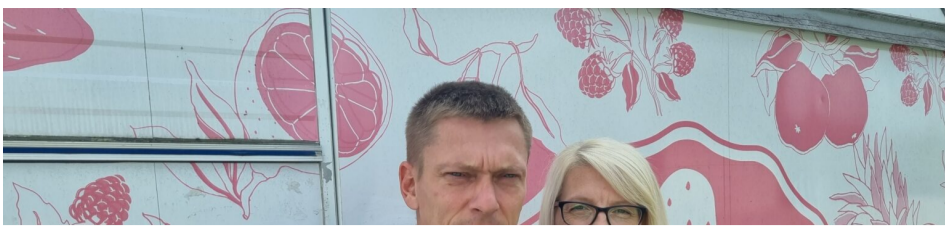
Vastupidav ja soodne: milline arvuti sobib kooliteed alustavale lapsele?

SISUTURUNDUS

Uhkemalt kui möödunud aastal: ABB korraldatav elektrisõidukite teemapäev juba 8. septembril

Kohtume taas Jüris!

POPULAARSED LOOD MUJAL GEENIUSES

PRO TELLIJALE

Tuntud jäätisetootja räägib äri algusaegadest: mõtlesin, et issand, nüüd peame Balbiinoga kohut käima

PRO TELLIJALE

Eesti tippimisidu annab jootraha ohjad teenindaja kätte: meil on inimesi, kes teenivad kuus 500 eurot lisaks

G TELLIJALE

Ostujuht: kuidas valida parimat pardakaamerat ja millised omadused on olulised

Lisaks võrdluses 6 kaamerat hinnaklassis 100-300 eurot.

SISUTURUNDUS

Tallinna külje all avatakse kauaoodatud moodne kogukonnakeskus

RAHA • SUUR LUGU

Detsembrist tõusevad võrgutasud: miks peaks tavatarbija võrgu arendamise ja koelektri kulu ise kinni maksma?

DIGI • UUDIS

Hoiatus: levivad politsei nimega petukirjad, kus süüdistatakse inimest lapsporno vaatamises

RAHA • UUDIS

Elektri börsituru tunnihind võib hakata küündima isegi 5 euroni kilovatt-tunni eest

G TELLIJALE

Eesti aedades leidub palju taimi, mille keskkonnaamet avastamisel hävitada käsib

Telli Geeniuse uudiskiri

Saadame sulle igal argipäeval ülevaate olulisematest Geeniuse temadest.

geeniusmeedia

Geenius Meedia OÜ
Volta tn 1, 10412 Tallinn
Tel 660 9797
geenius@geenius.ee

[Üldised kasutustingimused](#) • [Andmekaitsetingimused](#) • [Ettevõttest](#)

© Geenius Meedia OÜ, 2022.

Portaalid

[Geenius](#)
[Auto](#)
[Digi](#)
[DigiPRO](#)
[Diktor](#)
[Kodu](#)
[Lemmik](#)
[Mood](#)
[Raha](#)
[Rikas](#)
[Rohe](#)
[Tervis](#)
[Äri](#)

Ajakirjad

[Autoleht](#)
[Autoleht Ekstra](#)
[Digi](#)
[Miisu](#)
[Muki](#)

Podcastid

[Algorütm](#)
[Autotund](#)
[Investoritund](#)
[Restart](#)
[Töötund](#)
[Ära Rääma](#)

Sotsiaalmeedia

[Facebook](#)

Kontakt

[Toimetus](#)
[Reklaamiinfo](#)

Geeniuse portaale majutab

